

ข้อสังเกต
การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ
วันศุกร์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่องด่วน

การเสนอประเด็นคำถามหรือความเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอคำถาม ที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม

ประเด็นคำถาม

๑. “เมื่อรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญที่ผ่านประชามติ ได้เข้าบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ให้จัดตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ ประกอบด้วยผู้แทนทุกภาคส่วน เพื่อสร้างความปรองดองและสมานฉันท์ที่เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน” เสนอโดยพลเอกเลิศรัตน์ รัตนวานิช
๒. “ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่ในระยะ ๕ ปีแรก นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา” เสนอโดยนายวันชัย สอนศิริ

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายคำณูณ ลิทธิสมาน

ประเทศไทยในช่วงเปลี่ยนผ่านระยะ ๕ ปีแรก ควรกำหนดให้มีกลไกควบคุมการทำงานของรัฐบาล โดยควรให้สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจติดตามดูแลการทำงานของนายกรัฐมนตรี เพื่อให้ประเทศเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยได้ จึงควรตั้งคำถามควบคู่ไปพร้อมกับการทำประชามติร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ... เพื่อให้มีผลในการเปลี่ยนแปลงในบางประเด็นที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาในอนาคต โดยเฉพาะประเด็นที่ร่างรัฐธรรมนูญฯ กำหนดให้พรรคการเมืองแจ้งรายชื่อบุคคลที่จะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีถือว่าเป็นประเด็นที่เป็นจุดอ่อนหรืออาจก่อให้เกิดปัญหาได้ในอนาคต แม้บทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญฯ จะไม่ได้บัญญัติให้นายกรัฐมนตรีต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น แต่การบัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎรเลือกนายกรัฐมนตรีจากรายชื่อที่พรรคการเมืองเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก่อนวันปิดสมัยรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละไม่เกินสามรายชื่อ อาจเกิดข้อจำกัดในการเลือกนายกรัฐมนตรีคนใหม่ เพราะต้องเลือกจากบุคคลกลุ่มเดิมที่ถูกเสนอชื่อไว้ก่อนแล้วซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ ความเหมาะสมและความจำเป็นในขณะนั้น รวมทั้งหากนายกรัฐมนตรีที่ปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ้นจากวาระเนื่องจากเกิดวิกฤตทางการเมือง ลาออก หรือเสียชีวิต อาจทำให้การเลือกนายกรัฐมนตรีตามบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองเกิดปัญหาได้ จึงสนับสนุนประเด็นคำถามข้อที่ ๒ ของนายวันชัย สอนศิริ ที่เสนอคำถามว่า “ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ในระยะ ๕ ปีแรก นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา” อย่างไรก็ตาม คำถามดังกล่าวอาจยังไม่ครอบคลุมและครบถ้วน รวมทั้งอาจทำให้เข้าใจว่าต้องเลือกนายกรัฐมนตรีจากรายชื่อที่พรรคการเมืองเสนอเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้ประเด็นคำถามดังกล่าวครอบคลุมและครบถ้วนยิ่งขึ้น จึงขอเสนอประเด็นคำถามเพื่อประกอบการพิจารณาเสนอคำถามที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม พร้อมกับการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญฯ เป็นดังนี้ “ท่านเห็นด้วยหรือไม่

ที่ในระยะ ๕ ปี แรก นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้นายกรัฐมนตรีมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา โดยยกเว้นไม่ต้องเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีเฉพาะจากผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก่อนวันปิดรับสมัครเลือกตั้งเท่านั้น”

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์

ตามประเด็นคำถามข้อที่ ๒ ของ นายวันชัย สอนศิริ ที่เสนอคำถามว่า “ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ในระยะ ๕ ปีแรก นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา” นั้น แม้จะเป็นประเด็นคำถามที่ควรเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอคำถามที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม พร้อมกับการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อขัดข้องในการเลือกบุคคลมาทำหน้าที่เป็นนายกรัฐมนตรีก็ตาม แต่ในขณะเดียวกันก็มีข้อน่าสังเกตว่า หากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งบุคคลที่จะมาทำหน้าที่เป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว แต่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ว่าบุคคลใดสมควรเป็นนายกรัฐมนตรี เช่นนี้จะมีวิธีการอย่างไร ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา

การบริหารประเทศประกอบด้วยภาคส่วนต่าง ๆ ที่สำคัญอยู่ ๔ ภาคส่วน กล่าวคือ ๑) ภาคการเมือง ๒) ภาคราชการ ๓) ภาคเอกชน และ ๔) ภาคประชาชน การสร้างความสมดุลให้กับภาคส่วนต่าง ๆ เหล่านี้จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการผูกขาดทางด้านการเมือง รวมทั้งไม่ให้ภาคเอกชนเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ ตลอดจนป้องกันไม่ให้กลุ่มอำนาจใดชักจูงหรือชักนำให้ประชาชนเกิดความหลงเชื่อหรือคล้อยตาม จนทำให้ประชาชนเกิดความขัดแย้งในด้านความคิดทางการเมืองดังเช่นที่ผ่านมา ด้วยเหตุนี้ ประเด็นคำถามข้อที่ ๒ ของ นายวันชัย สอนศิริ ที่เสนอคำถามว่า “ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ในระยะ ๕ ปีแรก นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา” จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนั้น จึงควรเสนอประเด็นคำถามนี้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอคำถามที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม พร้อมกับการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ อาจจะไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่านในระยะ ๕ ปีแรกเท่านั้น แต่อาจจะบัญญัติความในรัฐธรรมนูญว่าให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภาไว้เป็นการถาวรเลยก็ได้

นายชาติ เอียดสกุล

การแก้ไขปัญหาของประเทศจะต้องดูสภาพความเป็นจริงของปัญหาที่เกิดขึ้น กล่าวคือ ขณะนี้ประชาชนภายในประเทศ ขาดความรัก ความสามัคคี ต่างแตกแยกออกเป็นฝักเป็นฝ่าย ดังนั้น ในช่วงระยะเวลาการเปลี่ยนผ่านประเทศจึงต้องมีการกำหนดหรือบัญญัติกติการ่วมกันในสังคม เพื่อให้สถานการณ์ต่าง ๆ คลี่คลายและเข้าสู่ภาวะปกติในที่สุด โดยเฉพาะเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการให้ความเห็นชอบหรือแต่งตั้งบุคคลที่จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้บริหารประเทศ เพราะบุคคลที่จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้บริหารประเทศได้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ มีความสามารถ มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพ มีความเป็นกลาง และเป็นที่ยอมรับของประชาชน ด้วยเหตุนี้ จึงขอสนับสนุนประเด็นคำถามข้อที่ ๒ ของ นายวันชัย สอนศิริ ที่เสนอคำถามว่า “ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ในระยะ ๕ ปีแรก นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้นายกรัฐมนตรี

ต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาในการเสนอคำถามที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม พร้อมกับการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

นายนิกร จำนง

ตามประเด็นคำถามข้อที่ ๒ ของ นายวันชัย สอนศิริ ที่เสนอคำถามว่า “ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่ในระยะ ๕ ปีแรก นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา” นั้น มีข้อน่าสังเกตว่า คำถามนี้อาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ทำประชามติออกเสียงประชามติ “ไม่เห็นชอบ” กับร่างรัฐธรรมนูญได้ เนื่องจากร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ บัญญัติให้ วุฒิสภา ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๒๐๐ คน ซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน โดยไม่ได้มาจากการเลือกตั้งหรือสรรหาเหมือนเช่น ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ดังนั้น แม้จะมีการเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบเลือกบุคคลผู้ที่จะมาทำหน้าที่เป็นนายกรัฐมนตรีในที่ประชุมรัฐสภาก็ตาม แต่บุคคลที่ถูกเลือกตั้งกล่าว อาจจะไม่เป็นที่ยอมรับของประชาชนก็ได้ ดังนั้น จึงไม่ควรเสนอประเด็นคำถามนี้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์

๑. ตามประเด็นคำถามข้อที่ ๑ ของ พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ที่เสนอคำถามว่า “ให้รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญที่ผ่านการออกเสียงประชามติ เมื่อได้เข้ามาบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ให้จัดตั้งคณะกรรมการการปรองดองแห่งชาติ ประกอบด้วยผู้แทนทุกภาคส่วน เพื่อสร้างความปรองดองและสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน” นั้น เนื่องจากคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง กำลังอยู่ในระหว่างพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและการสร้างความปรองดองอยู่ จึงอาจจะไม่จำเป็นที่จะต้องเสนอประเด็นคำถามนี้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาเสนอคำถามที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติม พร้อมกับการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ

๒. ตามประเด็นคำถามข้อที่ ๒ ของ นายวันชัย สอนศิริ ที่เสนอว่า “ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ในระยะ ๕ ปีแรก นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา” นั้น อาจเป็นทางออกของประเทศประการหนึ่ง ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นองค์กรที่ถูกจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ หากให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว ย่อมมีความเป็นกลาง ถูกต้องและเหมาะสม ตลอดจนสามารถยุติปัญหาหรือข้อขัดข้องในเรื่องของการเลือกบุคคลผู้ที่จะมาทำหน้าที่เป็นนายกรัฐมนตรีได้

นายต่อพงศ์ เสลานนท์

การเสนอประเด็นคำถามต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการสะท้อนให้เห็นว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อประเด็นคำถามอย่างไร ทำให้รัฐบาลสามารถวางแผนทางหรือแผนงานให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนได้

นายกษิต ภิรมย์

๑. คำถามข้อที่ ๑ โดย พลเอกเลิศรัตน์ รัตนวานิช ซึ่งเสนอคำถามว่า “ให้รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญที่ผ่านการออกเสียงประชามติได้เข้ามาบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ให้จัดตั้งคณะกรรมการการปรองดองแห่งชาติ ประกอบด้วยผู้แทนทุกภาคส่วน เพื่อสร้างความปรองดองและสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน” นั้น

เนื่องจากปัจจุบันคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้มีการดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและการสร้างความปรองดองอยู่แล้ว การให้จัดตั้งคณะกรรมการการปรองดองแห่งชาติ เพื่อสร้างความปรองดองและสมานฉันท์ขึ้นมาอีก อาจเป็นการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนและขาดประสิทธิภาพ

๒. คำถามข้อที่ ๒ โดย นายวันชัย สอนศิริ ซึ่งเสนอคำถามว่า “ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ในระยะ ๕ ปีแรกนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา” โดยให้เหตุผลว่าระยะ ๕ ปีแรกนั้น เป็นช่วงระยะเวลา “เปลี่ยนผ่าน” ซึ่งการใช้คำว่า “เปลี่ยนผ่าน” ดังกล่าว อาจก่อให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนได้ว่า แม้ว่าจะมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่แล้ว แต่การดำเนินการปฏิรูปประเทศยังไม่เสร็จสิ้น จึงต้องมีระยะเวลาเปลี่ยนผ่านหลังจากมีการเลือกตั้งอีก ๕ ปี อันแสดงให้เห็นว่าในปัจจุบัน รัฐบาล สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้ดำเนินการปฏิรูปอย่างจริงจัง ทำให้เกิดการปฏิรูปที่ล่าช้าและใช้ระยะเวลายาวนาน ซึ่งอาจส่งผลให้ประชาชนไม่พอใจและมีทัศนคติในเชิงลบต่อการดำเนินงานของรัฐบาล

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิท

๑. การดำเนินการเกี่ยวกับการปรองดองและสมานฉันท์ของคนในชาติ จะส่งผลให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความเห็นอกเห็นใจและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมทางอ้อม ดังนั้น การตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการการปรองดองแห่งชาติ เพื่อให้ประชาชนลงประชามติ จึงเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ซึ่งหากประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับคำถาม จะเป็นแรงกระตุ้นให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการดำเนินการดังกล่าวให้ประสบผลสำเร็จโดยเร็ว

๒. การตั้งคำถามข้อที่ ๒ เกี่ยวกับการได้มาซึ่งนายกรัฐมนตรี จำเป็นจะต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ เนื่องจากการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากความเห็นชอบของรัฐสภา อาจทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนได้ว่า คำถามดังกล่าวจะเป็นคำถามเพื่อสนับสนุนหรือเอื้อให้เกิดการสืบทอดอำนาจของรัฐบาลชุดปัจจุบันหรือไม่ ดังนั้น จึงควรมีการแก้ไข ปรับปรุง คำถามดังกล่าวให้มีความชัดเจนและตรงประเด็น เพื่อให้การออกเสียงประชามติประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้